

Sećanje na Srbe iz logora u Osnabriku

3. 05. 2011. 20:45h | [R. Lončar - Vesti](#)

Sedam decenija od prvog pravoslavnog srpskog bogoslužjenja u nemačkom nacističkom logoru u Osnabriku navršava se na Đurđevdan, 6.maja. U znak sećanja na tu prvu liturgiju, koju je u oficirskom logoru služio prota Milan Jovanović i sam ratni zarobljenik Trećeg rajha, episkop srednjoevropski Konstantin Đokić 8.maja predvođiće molitvene svečanosti u osnabričkoj srpskoj crkvi Svetog Georgija. Drugi program nemačke televizije (ZDF) direktno će prenositi svečano bogoslužjenje.

Staro vojničko srpsko groblje

Podsećanja radi, "Oflag 6 C" bio je logor u kojem je u Drugom svetskom ratu bilo zatočeno više od 6.000 oficira i vojnika Jugoslovenske kraljevske vojske, smeštenih po barakama u grupi od po 20. Svaki zarobljenik je imao četiri kvadratna metra prostora opasanog bodljikavom žicom, stražarskim tornjevima i stražarima s mitraljezima uperenim "na gotovs."

Ubrzo po prispeću ratnih zarobljenika sa prostora porobljene Kraljevine Jugoslavije, oficiri hrvatskog porekla su odvajani u poseban deo logora i ubrzo pušteni da idu kući. U "Oflagu6 C" ostali su mahom oficiri Srbi i Jevreji.

Služba vladike Konstantina

Vladici Konstantinu u nedelju će u Osnabriku sasluživati jereji Siniša Vujasinović iz Osnabrika i Nedeljko Đokić iz Diseldorfa sa đakonima Slavišom Božićem iz Beča i Aleksandrom Perkovićem iz Hildeshajma. Sveta Liturgija služiće se na crkvenoslovenskom, srpskom i nemačkom jeziku. Tokom prenosa, bogosluženje će na televiziji na nemačkom jeziku komentarisati ipođakon Nikolaj Ton, generalni sekretar Pravoslavne episkopske konferencije Nemačke. Propoved će na nemačkom jeziku držati jerej Mladen Janjić iz Kelna.

Pred kraj Drugog svetskog rata, kada je Hitler već uveliko gubio bitke na svim frontovima i njegova vojska se u rasulu povlačila sa bojišta po svetu, britanska avijacija se 6. decembra 1944. fosornim bombama obušila na logor zarobljenih jugoslovenskih kraljevskih oficira. Ubijeno ih je 116, šezdesetak je bilo ranjeno.

Kada su, potom Nemci počeli sa raseljavanjem preživelih, zarobljenike je kod Osterkapena ponovo bombardovala britanska avijacija. Tada je poginulo još 14 jugoslovenskih oficira. Konačno, krajem rata, s proleća 1945. Britanci su oslobodili preživele jugoslovenske kraljevske oficire i vojnike. U znak sećanja ne nevino pobijene, srpska antikomunistička emigracija raseljena po celom svetu, inicirala je podizanje srpskog spomen hrama u Osnabriku, koji je izgrađen 1966. Nedaleko od hrama je staro vojničko srpsko groblje, kao i groblje srpskih emigranata iz čitave Evrope.

Beseda pastora Fridriha

Nemački protestantski pastor Fridrih Grisendorf, po završetku Drugog svetskog rata 1945.godine govorio je o o srpskim oficirima iz logora Osnbarik. Pastor je propoved održao u svom selu Everburg kraj Osnabrika, gde se tada nalazilo na hiljade srpskih zarobljenika. Grisendorf je tada rekao:

"Naša zemlja je izgubila rat. Pobedili su Englezi, Amerikanci, Rusi. Možda su imali bolji materijal, više vojske, bolje vojskovođe. No, to je ustvari izrazito materijalna pobjeda. Tu pobjedu su odneli oni. Međutim, ima ovde među nama jedan narod koji je od svih pobednika izvojevao jednu mnogo lepšu, drugu pobjedu. Pobjedu duše, pobjedu srca, pobjedu mira i hrišćanske ljubavi".

"Taj narod su Srbi. Mi smo ih ranije samo površno poznavali. Ali smo takođe dobro znali šta smo mi činili u njihovoj otadžbini. Ubijali smo na stotine Srba, koji su branili zemlju; za jednog našeg ubijenog vojnika, koji je inače predstavljao vlast okupatora-nasilnika. Pa ne samo da smo to činili, već smo sa blagonaklonošću posmatrali kako tamo na Srbe pucaju sa svih strana: i Italijani, i Mađari i Šiptari i Bugari i... Znali smo da se ovde među nama nalazi 5.000 Srba oficira koji su nekada predstavljali elitu društva u svojoj zemlji, a sada liče na žive kosture, malaksali i iznemogli od gladi. Znali smo da kod Srba živi verovanje da "ko se ne osveti - taj se ne posveti", i mi smo se zaista plašili osвете tih srpskih mučenika".

"Bojali smo se da će oni posle kapitulacije naše zemlje činiti s nama ono što smo mi njima činili. Živo smo zamišljali tu dramu i već smo u mašti

gledali našu decu kako plove niz kanalizaciju ili ih peku u gradskoj pekari. Zamišljali smo ubijanje naših ljudi, silovanje naših žena, rušenje i razaranje naših domova. Međutim, kako je bilo? Kad su pokidane logorske žice i kada se 5.000 živih srpskih kostura rasulo slobodno po našoj zemlji, oni su milovali našu decu poklanjajući im bonbone, mirno razgovarali sa nama".

"Srbi su dakle milovali decu onih koji su njihovu Otadžbinu u crnoj zavili. Tek sada razumemo zašto je naš veliki pesnik Gete učio srpski jezik. Sada tek shvatamo zašto Bizmarkova poslednja reč na samrtnoj postelji beše - Srbija! Ta pobeda je veća i uzvišenija od svake materijalne pobede! Takvu pobedu čini mi se, mogli su izvojevati i zadobiti samo Srbi, odgajeni u njihovom svetskom duhu i junačkim srpskim pesmama koje je naš Gete tako mnogo voleo..."

